

ARKH AF-1081

1930 a. jõuludeks ilmunud  
Noor-Eesti uudisteosed:

PT  
Thea  
Universitatis  
Tartuensis

**A. Antson ja R. Sirge: TÄNAPÄEVA VENEMAA.** Reisukirjad. Piltidega. Hind 4 kr. 25 s.; köites 5 kr.; iluköites 5 kr. 75 s.

Huvitavad illustreeritud reisumärkmed meile tundmatust võimatuste ja võimaluste maast. („T. Hääl“.)

Venemaa on meile viimastel aastatel jäänud nagu mingiks muinasjutumaaks, millest meil vähe aimu. Noored kirjanikud Antson ja Sirge, kes läinud suvel tegid pikema reisu läbi Venemaa, katsuvad nüüd oma muljeid jagada lugejaga.

Vahenditult nähtu-kuuldu edasiandmine sünnib huvitavalt. See on ainus raamat, mille kaudu laiemad hulgad võivad tutvuda Venemaa oludega. (O. Kurmiste.)

Alul ma raamatut soovitasin. Teen seda siin veel ja otsekohe-  
selt. Sest vaatamata vigadele, on temas ka huvitavaid kohti. (E. Viskel.)

**A. Jakobson: KOLME VAEVA TEE.** Romaan.

Hind 6 kr. 75 s.; köites 7 kr. 50 s.; iluköites 8 kr. 25 s.

Teos on läbi viidud haruldaselt ühtlaselt, kõiki põhjendavalt, — on stiilne ja kompositsioonilt häa. Sündmustik on küllalt arenev ja põnev. Seega väärneb teos kindlasti esikoha aastatoodangus. („T. Hääl“.)

Mõju, mis sellest lihtsalt sõnastatud romaanist saadud, valdab lugejat mõnda aega ja ei unune nii kergelt. (K. Ehrman.)

„Kolme vaeva tee“ avaldas minule tugevama mõju, kui ükski teine eestikeelne ja võõrkeelne romaan. (J. Mändmets.)

Teos on kompositsioonilt hästi välja töötatud ja ta üldmulje on mõjuv. (R. Roht.)

**A. Jakobson: JOONATAN HINGEMAA EKSIRÄNNAKUD.** Novellid.

Hind 4 kr.; köites 4 kr. 75 s.; iluköites 5 kr. 50 s.

Käesoleva teosega esineb Jakobson küllalt tähelepanu vääriva novellistina. (A. Rg.)

Elu, mida ta kirjutab, on sünge, lootusetu ja halastamatu. (Alb. Kivikas.)

Üksikud novellid ses kogus (näit. „Üks paljudest“) kuuluvad parimate hulka meie kirjanduses. (O. Kurmiste.)

Kõik viis novelli on sisukad ja stiilsed, millede lugemata jätmine oleks suureks kaotuseks. („T. Hääl“.)

**J. Kärner: UNUSTATUD EMAJÕGI.** Romaan.

Hind 3 kr. 75 s.; köites 4 kr. 50 s.; iluköites 5 kr. 25 s.

Teose aine on huvitav, sündmusrikka kaupmehe perekonna laostumine moraalseil põhjuseil. Naisepoolset abielurikkumisi ja sellest sõltuvaid konflikte analüüsib autor sageli põhjalikult ja psühholoogiliselt tabavalt. („T. Hääl“.)

Kärneril on jutustaja kergust, liukuvat head lihtsust, mis võib köita lugejat. (Henr. Visnapuu.)

ARM

**J. Lintrop: TÜRGI ENNE JA NÜÜD.** Piltidega.

Hind 2 kr. 25 s.; köites 3 kr.; iluköites 3 kr. 75 s.

„Türgimaa nüüd“ ja selle süünd on Venemaa ja Itaalia kõrval lava, millel arenev tegevustik on ilmasõja lõpupäevil ja pärast seda pealtvaatajat-eurooplast kõige põnevamalt huvitanud. Kõnesoleva raamatu aine on seega valitud enam kui tänulik.

Kõige köitvam on raamatu lõpuosa: suurtes joontes lõunedile visatud pilt Gasist — Mustafa Kemal pašast, Türgi vabariigi loojast. See annab tõepoolest haaravalt edasi selle suure rahvajuhi, riigimehe, sõduri ja vandeseltslase pildi. Võlutuna sellest loeme siis põnevusega eelkäivaid peatükke, mis annavad ülevaate Türgi ajaloost.

Raamatu esimeses osas leiame ladusa ja hästiõnnestunud reisusvestete-seeria. Maastiku- ja tüüpidevisandid, läbipõimitul reisusvestlustega ja -seiklustega annavad kogusummas mõnuga loetavaid vesteid. („Postimees“).

**O. Luts: VANAD TEERAJAD.** Mälestusi I.

Hind 2 kr. 25 s.; köites 3 kr.; iluköites 3 kr. 75 s.

Tänavusel jõululaul on „Vanad teerajad“ igatahes sündsam raamat. (R. Janno.)

Kena ja armas raamat. (R. Roht.)

Lutsu käesolev teos on kahtlematult ehtne ning sarnasena üle hulga aja mitte ükski sobiv ning kaunis raamat noorsoole, vaid ühtlasi veetlev meisterteos ka vanemas eas olevaile lugejaile. (B. Linde.)

**O. Luts: KUIDAS ELATE?** Novelletid ja följetonid. Illustreerinud

R. Tiitus. Hind 2 kr. 75 s.; köites 3 kr. 50 s.; iluköites 4 kr. 25 s.

Sama autori följetonide ja jutustuste kogu „Kuidas elate?“ tõstab pühade tuju. („T. Hääl“).

Selles on palju puhtnimlikku. (Henr. Visnapuu.)

**A. Maurois: ARMASTUSE HEITLIKKUS.** Romaan. Tõlkinud O. Olesk.

Hind 3 kr. 75 s.; köites 4 kr. 50 s.

See on armastusromaan parimas mõttes. Kõigi hüvedega, mis tõstavad prantsuse kirjanduse nii kõrgele tasapinnale.

(M. Sillaots.)

Ilmumise aastal Prantsusmaal levinud 200.000 eks.

**M. Metsanurk: FR, ARRASTE JA POJAD.** Romaan.

Hind 5 kr. 75 s.; köites 6 kr. 50 s.; iluköites 7 kr. 25 s.

Üldiselt on teos ainult, arengult ja stiililt ühtlane, hää ning põhjendatud. („T. Hääl“)

; Metsanurga uus romaan on kahtlemata silmapaistev teos meie kirjanduses. (O. Kurmiste.)

See perekonna suurromaaniks nimetatud teos on tüsedamaid väljaandeid meie kirjandusturul. („Kaitse Kodu“).

**M. Mõtslane: MÄNG.** Romaan.

Hind 5 kr. 50 s.; köites 6 kr. 25 s.; iluköites 7 kr.

„Mäng“ osutab, et autor tunneb oma ainekikku ja tegelasi hästi. Mõtslase suureks vooruseks on ta ladus jutustus- ja oma aine huvitavaks tegemise oskus. (R. Roht.)

**J. Pahlbärk: RINGHÄALIK.** Jutuvested. Illustratsioonid R. Tiituselt.  
Hind 2 kr.; köites 2 kr. 75 s.; iluköites 3 kr. 50 s.

Lustakas kogu Tiituse huvitavate karikatuuridega. Kes peab lugu hääst tujust, rõõmsast meelest ja tabavast naljast, ei jäta seda raamatut lugemata. („T. Hääl“.)

Pahlbärk tabab kergelt suurte sündmuste koomilisi külgi, samuti kui ta viib lõbusalt absurdumini muidki inimlikke nõrkusi. (Henr. Visnapuu.)

**R. Roht: ELU ON ILUS.** Romaan.

Hind 5 kr. 80 s.; köites 6 kr. 55 s.; iluköites 7 kr. 30 s.

On üldiselt palju värskest ja kergesti libisevat jutustamisoskust. Palju elust tabatud tüüpe, huvitavaid situatsioone — vastset motiivistikku. See kõik teeb Rohu uue romaani loetavaks ja nauditavaks. (R. Janno.)

Rohu paremaks romaaniks tuleb lugeda „Kurgsood“. „Kurgsoole“ Roht nüüd on lisanud teise väärtusliku rännak-romaaniga „Elu on ilus“.

Roht on novellides ja romaanides sagedasti asunud rännakule ja maanteele, kuid iialgi ta ei ole jõudnud nii õnnelikult tagasi kui äsjailmunud romaanis „Elu on ilus“.

(Henr. Visnapuu.)

Roht igatahes on suutnud anda nauditava teose, täis elu ja päikest. Käesolevaga on ta annud oma teise väärtusliku teose esimesele „Kurgsoole“ lisaks. („T. Hääl“.)

Selgub — Roht oskab elu näha ja nähtud kirja panna.

(J. Mändmets.)

**R. Silvanto: SOOME MAA, RAHVAS JA KULTUUR.** Piltidega. Soome keelest H. Jürgenstein. Hind 3 kr.; köites 3 kr. 75 s.; iluköites 4 kr. 50 s.

Väärtuslik teos, mis peaks huvitama kõiki, kes jälgivad hõimurahva arenemist ja sisemist elu. („T. Hääl“.)

See raamat ei tohiks puududa üheski kooli- ja rahvaraamatu-kogus ega ühegi haritlase raamaturiiulil!

**Fr. Tuglas: KARL RUMOR - AST.** Elu ja looming.  
Hind 2 kr.; köites 2 kr. 75 s.

Käesolev teos annab ühtlasi läbilõike ühest huvitavamast aja-järgust veerand sajandi jooksul, sest Karl Ast algas oma poliitilist tegevust 1905. a.

**Fr. Tuglas: TOOMPEA VANGLAS.** Mälestusi.  
Hind 1 kr. 40 s.; köites 2 kr. 15 s.

See raamat on kirjutatud 1905. a. revolutsiooni veerandsajand-likuks mälestuspäevaks. Ta sisaldab üksikasju seni vähetuntud

sündmusist. On kirjeldatud lähemalt Põhja-Eesti valdade kongressi laialiajamist ja saadikute vangistamist. Järgneb rida autori isiklikke mälestisi Toompea vanglast ja vangidest. Esitusviis on rahvalik ja elav. Soovitav teos kõigile, kes tahavad lähemalt tutvuda ühe kõige traagilisema momendiga meie lähemas minevikus.

(H. Sepp.)

## 1931 a. kevadel ilmuvad:

### **J. Jaik: RANNALIIVALT TAEVANI.** Romaan.

Romaani tegevus sünnib Eesti-Ingeris nelja inimpõlve jooksul ja käsitab nii ingeri rahva vahekordi venelastega kui ka peategelaste armastusromaan, mille lõpplahendus sünnib taevas. See on esimene ingeri aineid käsitav ilukirjanduslik teos mitte üksi Eestis, vaid ka Soomes.

### **A. Järnefelt: GREETA JA TEMA ISSAND.** Romaan. Soome keelest tõlkinud M. Raud.

Selles on suure talendi sügavat inimsust ja vapustavat pinget. On tunda, et sulge, mis kaunistamata on kirjeldatud Greeta elukäigu ja kujutanud ta vahekorrad Issandaga, on juhtinud kirjanik, kellel on meile öelda midagi tõepoolest tõsist ja kelle mahe, harmooniline ja helge suhtumine ellu sisendab lugejasse erilise lohutuse ja turva tunde. (Dr. A. Anttila.)

### **M. Jotuni: ARGIELU.** Soome keelest tõlkinud Fr. Tuglas.

„Argielu“ on mitmeti otse haruldane maitsepala soome kirjanduses. Vaevalt kellelgi teisel soome kirjanikul on õnnestunud maaelu kujutuses saavutada nii ehtsat kooskõla nähtava ja kujuteldava välise ning sisemise inimese vahel kui siin. Teose sisemine kogemus on rõõmustavalt jõuline ja hele. (A. Palm.)

### **G. Suits: NOOR-EESTI NÕLVAKULT.** Kahe revolutsiooni vahel.

Sisus: Sünnisõnu. Võitluse päivil. Kultuur ja politika. „Noor-Eesti“ ajakirja saateks. „Noor-Eesti“ ajakirja seismajäämise puhul. Meie kunstnikkude eluküsimus. „Noor-Eesti“ lähemaid ülesandeid. Elust, kunstist, näitekunstist. Kultuur ja sõda. Eesti töövabariik. Surmanuhtlus. Noor-Eesti ajakirja kroonikast. Juhan Luiga „Noor-Eesti“ ja sofrosüüne. Kiri Kiirele. Tervitus Eino Leinole.

### **W. St. Reymont: TALUPOJAD II.** Sügis. Romaan. Poola keelest tõlkinud B. Linde.

Reymont sai oma romaani „Talupojad“ eest Nobeli kirjandusliku auhinna.

See võimas talupoja-eepos kuulub maailmakirjanduse kandvamate suurteoste hulka.

Ex bibl. univ. Tart.

# Noor-Eesti Kirjastus—Tartus.